

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/7/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013201280
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013201280.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: G. H., bytom Q. č. X/XX, F., proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 8. augusta 2013, č. XXX XXX XXXX, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sd/31/2013-17 zo dňa 11. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Sd/31/2013-17 zo dňa 11. novembra 2013, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie zo dňa 8. augusta 2013, č. XXX XXX XXXX, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a priznala navrhovateľke starobný dôchodok od 16. júla 2013 v sume 235 eur mesačne.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne a po oboznámení sa s dávkovým spisom odporkyne dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľke, ktorá nebola v konaní úspešná náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd dôvodil zákonnými ustanoveniami (§ 65 ods. 1, § 65 ods. 5 písm. f/, § 66 ods. 1, § 63 ods. 1, 4 zákona č. 461/2003 Z. z. a Opatrením MPSVaR SR č. 437/2012 Z. z.).

Krajský súd uviedol, že navrhovateľka dosiahla dôchodkový vek v zmysle § 65 ods. 5 zákona o sociálnom poistení dňa 16. júla 2013. K tomuto dňu získala 15 533 dní obdobia dôchodkového poistenia. Túto skutočnosť navrhovateľka nespochybnila, resp. nepreukázala, že získala viac dní obdobia

dôchodkového poistenia ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok. Navrhovateľka dosiahla priemerný osobný mzdový bod po zvýšení podľa § 63 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. 0,5253. Aktuálna dôchodková hodnota platná ku dňu 16. júla 2013 je 10,0098 eur. Suma starobného dôchodku bola určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, doby dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty ($0,5253 \times 15\,533 \times 10,0098$) vo výške 223,80 eur mesačne. Odporkyňa určila sumu starobného dôchodku navrhovateľky v súlade s citovanými ustanoveniami a túto sumu ďalej podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. zvýšila odo dňa priznania dôchodku o 11,20 eur na sumu 235 eur mesačne.

Podľa krajského súdu navrhovateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali výpočet jej starobného dôchodku odporkyňou. Krajský súd uviedol, že ak by navrhovateľka bola spôsobilá preukázať ďalšie doby poistenia, ktoré by jej neboli zohľadnené pri výpočte sumy starobného dôchodku, má možnosť požiadať odporkyňu o zvýšenie sumy priznaného starobného dôchodku. Preto krajský súd podľa § 250q ods. 2 OSP napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie v ktorom uviedla, že krajský súd sa pri posudzovaní veci zameral na fakty, ktoré boli už známe a na správnosť výpočtu osobného mzdového bodu, čo nespochybňovala.

Dôvodom jej odvolania bol fakt, že výška osobného mzdového bodu živnostníka je vypočítaná zo sumy krátenej o konštantu, ktorá je zákonom stanovená. Podľa navrhovateľky, ak by živnostník platil odvody do sociálnej poisťovne ako zamestnanec, musel by mať dvojnásobný príjem. V konečnom dôsledku navrhovateľka ako živnostník je diskriminovaná, oproti dôchodcom, ktorí nepracovali a do sociálnej poisťovne neodviedli žiadnu sumu, len z nej čerpali. Tiež je diskriminovaná aj oproti dôchodcom, ktorí boli zamestnaní, niektorí len sezónne, keďže im sa berie pri výpočte hrubý príjem.

Uviedla, že odpracovala 43 rokov, nadrábala 54 mesiacov a výška dôchodku je 223,80 eur. Neprešla ani do druhého piliera, aby si svoj dôchodok nekrátila. Tiež ako živnostníčka vytvorila pracovné miesta bez akýchkoľvek dotácií, či úľav od štátu a pravidelne za nich odvádzala odvody. Aj za seba pravidelne odvádzala všetky odvody do sociálnej poisťovne, tak ako jej to ukladal zákon. Nikdy s platbami nemeškala. Napriek tomu jej patrí dôchodok nižší ako dôchodcom, ktorí vôbec nepracovali, alebo len sezónne, čím automaticky neodviedli do sociálnej poisťovne toľko koľko za seba odviedla ona.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Odporkyňa uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia. Doba zamestnania za kalendárny rok 1992 v počte 339 dní, hrubý zárobok v sume 35 984 Sk a náhradná doba v počte 24 dní, kedy bola navrhovateľka zamestnaná u organizácie - JEDNOTA, s.d., Spišská Nová Ves, bola navrhovateľke zhodnotená na základe evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia z 20. mája 1993, ktorý navrhovateľka potvrdila vlastnoručným podpisom. Správnosť evidenčného listu overila potvrdila Regionálna národná poisťovňa Spišská Nová Ves.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 OSP v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „OSP.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 OSP), a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250s OSP podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nebolo dôvodné a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. júla 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o nevyhovení opravnému prostriedku navrhovateľky a o potvrdení rozhodnutia odporkyne, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 5 písm. f/ citovaného zákona žene, ktorá vychovala tri deti alebo štyri deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2013 dovŕšila vek 54 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 54 rokov sa pripočíta v roku 2009 päťdesiatštyri kalendárnych mesiacov.

Podľa § 66 ods. 1 citovaného zákona suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

Podľa § 63 ods. 1, 4 citovaného zákona priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. K priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta 17 % z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1.

Podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 437/2012 Z. z. dôchodková hodnota v roku 2013 je 10,0098 eur.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd rozhodol vecne správne, keď rozhodnutie odporkyne potvrdil ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom, a to na základe zistenia, že odporkyňa určila sumu starobného dôchodku navrhovateľky v súlade s citovanými ustanoveniami a túto sumu ďalej podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. zvýšila odo dňa priznania dôchodku o 11,20 eur na sumu 235 eur mesačne.

Navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku nenamietala výpočet jej starobného dôchodku ani správnosť výpočtu osobného mzdového bodu.

Jej podstatnou námietkou bolo, že ako živnostník je diskriminovaná oproti dôchodcom, ktorí nepracovali a do sociálnej poisťovne neodviedli žiadnu sumu, len z nej čerpali. Tiež je diskriminovaná aj oproti dôchodcom, ktorí boli zamestnaní, niektorí len sezónne, keďže im sa berie pri výpočte hrubý príjem.

Uvedená námietka navrhovateľky nebola spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporkyne potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne.

Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo sporné, že odporkyňa postupovala správne a v súlade so zákonom z dôvodov, ktoré odporkyňa podrobne uviedla v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Námietku navrhovateľky, že ako živnostník je diskriminovaná oproti dôchodcom, ktorí nepracovali a do sociálnej poisťovne neodviedli žiadnu sumu, len z nej čerpali a tiež je diskriminovaná oproti dôchodcom, ktorí boli zamestnaní, niektorí len sezónne, keďže im sa berie pri výpočte hrubý príjem, vyhodnotil odvolací súd za irelevantnú vo vzťahu k správnosti výpočtu jej starobného dôchodku.

Krajský súd nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. Navrhovateľka nepredložila v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval. Prvostupňový súd sa podľa názoru odvolacieho súdu vyjadril ku všetkým námietkam obsiahnutým v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne dostatočne, odvolací súd sa stotožňuje a súhlasí s odôvodnením obsiahnutom v rozsudku prvostupňového súdu a v podrobnostiach na neho odkazuje. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná. Odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.